SZKOŁA PODSTAWOWA
IM. JANA PAWŁA II
W MICHAŁOWICACH

Załącznik nr 2
do Zarządzenia Dyrektora Szkoły Podstawowej
im. Jana Pawła II w Michałowicach
nr 25/2026 z dnia 27.10.2026 r.

Procedura postępowania w przypadku powtarzających się problemowych zachowań uczniów podczas zajęć lekcyjnych

1. Cel procedury

Procedura ma charakter wspierająco-interwencyjny. Jej celem jest rozpoznanie przyczyn trudnych zachowań ucznia, ograniczenie sytuacji zakłócających przebieg lekcji, zapewnienie bezpieczeństwa oraz ustalenie spójnych zasad reagowania przez nauczycieli i specjalistów.

2. Rozpoznanie przyczyn zachowania

Zespół analizuje funkcjonowanie ucznia na podstawie obserwacji, informacji od nauczycieli, zapisów dotyczących zachowania oraz – w razie potrzeby – odpowiednich narzędzi diagnostycznych, np. wystandaryzowanego kwestionariusza. Na tej podstawie ustala się spójny sposób reagowania i ewentualne narzędzia wspierające samoregulację ucznia.

3. Uruchomienie procedury

Decyzję o objęciu ucznia procedurą podejmuje zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem w przypadku powtarzających się zachowań, które znacząco utrudniają prowadzenie zajęć, zakłócają pracę klasy, powodują eskalację zachowań lub mogą zagrażać bezpieczeństwu. O objęciu ucznia procedurą informuje się jego rodziców lub opiekunów prawnych oraz samego ucznia podczas spotkania z wychowawcą i specjalistą szkolnym.

Na czas trwania procedury uczeń ma obowiązek uczestniczyć w jednym spotkaniu tygodniowo w umówionym ze specjalistą terminie w celu ewaluacji zachowania.

4. Reagowanie nauczyciela podczas lekcji

ETAP I – przypomnienie zasad i ostrzeżenie

Nauczyciel podchodzi do ucznia i upomina go słowami: „Jesteś na ETAPIE I”, nazywa konkretne zachowanie, wskazuje jego wpływ na przebieg lekcji i daje uczniowi czas na zmianę zachowania.

Przykładowe komunikaty:

- „Rozmawiasz podczas lekcji i przeszkadzasz innym. Proszę, wróć do zadania”.

- „Jeśli chcesz coś powiedzieć, podnieś rękę. Teraz kontynuujemy pracę”.
- „To jest sygnał, żebyś zmienił zachowanie. Oczekuję, że zaczniesz pracować zgodnie z poleceniem”.

ETAP II – ograniczenie wpływu zachowania na klasę

Jeżeli zachowanie powtarza się, nauczyciel podejmuje działania ograniczające zakłócenia, upomina ucznia słowami: „To jest ETAP II” a następnie, w zależności od sytuacji p. poleca uczniowi zmianę miejsca, rozdziela uczniów wzajemnie pobudzających się i kieruje uwagę klasy na wykonywane zadanie.

Przykładowe komunikaty:

- „Otrzymałeś już przypomnienie. Teraz zmień miejsce i wróć do pracy”.
- „Nie będziemy teraz dyskutować. Proszę zmień miejsce i kontynuuj zadanie”.
- „Jeśli zachowanie będzie się powtarzać, poproszę Cię o rozmowę poza klasą”.

Nauczyciel unika publicznego sporu, podnoszenia głosu i działań mogących nasilać konflikt.

ETAP III – indywidualna interwencja i wsparcie specjalisty

Jeżeli zachowanie nadal uniemożliwia prowadzenie lekcji, nauczyciel kontaktuje się ze specjalistą (wewnętrzny numer interwencyjny) i prosi o przejęcie ucznia. Po przybyciu specjalisty uczeń opuszcza klasę i przechodzi z nim do gabinetu, wycisza się i wraca na lekcję – jeśli zdołał się uspokoić.

Przykładowe komunikaty nauczyciela:

- „Twoje zachowanie nadal utrudnia prowadzenie lekcji. Zapraszam Cię na krótką rozmowę poza klasą”.

Komunikat poza klasą:

- „ To jest ETAP III poproszę specjalistę, żeby przyszedł po Ciebie i przejdziesz do gabinetu, żeby się wyciszyć.”

Uczeń korzysta z gabinetu specjalisty zgodnie z ustalonymi zasadami organizacyjnymi szkoły. Nauczyciel uzgadnia interwencję bezpośrednio ze specjalistą, tak aby zapewnić uczniowi opiekę, a klasie możliwość kontynuowania zajęć. Powrót ucznia na lekcję następuje po ustaleniu, że jest to bezpieczne i możliwe.

5. Dokumentowanie i monitorowanie działań

Nauczyciele specjaliści dokumentują podjęte interwencje, kontakt z rodzicami oraz ustalenia dotyczące dalszego postępowania. Każdy uczeń objęty procedurą ma założoną Kartę ucznia (Załącznik 1) w Teamsach.

Dokumentacja powinna być rzeczowa, prowadzona zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole, z zachowaniem poufności i ochrony danych ucznia. W przypadku ucznia objętego procedurą, w momencie kiedy uczeń opuszcza salę wraz ze specjalistą, nauczyciel nie wpisuje uczniowi uwagi, ponieważ o interwencji informuje rodziców specjalista, załączając kopię wiadomości do wychowawcy.

6. Sytuacje szczególne

W przypadku, kiedy uczeń odmówi wyjścia z klasy na ETAPIE III lub przy drugiej interwencji specjalisty w ciągu tego samego dnia, specjalista kontaktuje się z rodzicami z prośbą o odebranie ucznia ze szkoły. Jeżeli rodzice nie mogą niezwłocznie odebrać ucznia lub nie odpowiadają na kontakt, a uczeń pozostaje w oporze i nie chce wyjść z klasy, nauczyciel wychodzi z pozostałymi uczniami z klasy i przechodzi do biblioteki, natomiast z uczniem z zaburzonymi zachowaniami zostaje specjalista. W przypadku nawrotu zachowań ucznia na kolejnej lekcji ponawiany jest kontakt z rodzicami, jeśli jest on bezskuteczny wezwane zostają służby pomocowe.

7. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi

Jeżeli trudności utrzymują się lub nasilają mimo podjętych działań, szkoła może – stosownie do rozpoznanych potrzeb – nawiązać współpracę i włączyć do działań właściwe instytucje zewnętrzne.

8. Zakończenie i zamknięcie procedury

Procedura ma charakter czasowy. Nie później niż po upływie miesiąca od objęcia ucznia procedurą zespół dokonuje oceny jego funkcjonowania, częstotliwości występowania określonych zachowań oraz skuteczności zastosowanych działań. Na podstawie dokonanej oceny ustala się dalszy sposób postępowania, uwzględniając zarówno pozytywne zmiany, brak poprawy lub pogorszenie w zachowaniu ucznia.

W zależności od zaobserwowanych zmian stosuje się następujące działania:

- Znacząca i trwała poprawa zachowania – udzielenie pochwały oraz zakończenie i zamknięcie procedury.
- Wyraźna poprawa zachowania – odstąpienie od stosowania dodatkowych konsekwencji i działań interwencyjnych, bez udzielania uwag.
- Brak zmian w zachowaniu – udzielenie uwagi i kontynuowanie dotychczasowych działań.

- Pogorszenie zachowania – udzielenie upomnienia wychowawcy oraz podjęcie adekwatnych działań interwencyjnych.

Procedurę zamyka się w przypadku osiągnięcia zakładanych celów i utrzymywania się pozytywnych zmian w zachowaniu ucznia. Jeżeli poprawa jest zauważalna, ale wymaga dalszego utrwalenia, zespół może stopniowo ograniczać stosowane działania interwencyjne i kontynuować obserwację ucznia.

W przypadku utrzymywania się trudności lub nasilenia niepożądanych zachowań zespół podejmuje decyzję o kontynuowaniu lub modyfikacji działań, a w razie potrzeby również o włączeniu do współpracy instytucji zewnętrznych.

O decyzji dotyczącej zamknięcia procedury, jej kontynuowania lub zmiany sposobu postępowania informuje się ucznia oraz jego rodziców lub opiekunów prawnych podczas spotkania z wychowawcą i specjalistą szkolnym.

10. Postanowienia końcowe

Wszyscy nauczyciele pracujący z uczniem stosują spójne zasady reagowania, z uwzględnieniem jego indywidualnych potrzeb i specyfiki sytuacji. Procedura nie zastępuje statutu szkoły ani odrębnych procedur bezpieczeństwa. Konsekwencje wychowawcze stosuje się zgodnie z obowiązującymi przepisami i dokumentami szkolnymi.

Dyrektor Szkoły

/ - /

Magdalena Fimowicz-Wasiak